הִבְּרוֹת קֹדֶשׁ לֵיל שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח תשפ״ד
קֹדֶם ׳שִׁירַת הַיָּם׳ בְּרֹב עָם

״יוֹדוּ לַה׳ חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם״, אֲנַחְנוּ זוֹכִים הַלַּיְלָה לַעֲבֹר אֶת הַיָּם־סוּף, וּכְמוֹ שֶׁהָיָה בַּיָּמִים הָהֵם - שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עָמְדוּ עַל שְׂפַת הַיָּם, הַמִּצְרִים מֵאֲחוֹרֵיהֶם, הַמִּדְבָּר מִצְּדֵדֵיהֶם, הַיָּם לִפְנֵיהֶם, וְלִכְאוֹרָה אֵין שׁוּם פֶּתַח לִישׁוּעָה, מֶה עָשׂוּ? **״וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה׳״** (שְׁמוֹת יד, י), אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: ׳תָּפְסוּ אוּמָנוּת אֲבוֹתָם בְּיָדָם׳; וְאָז זָכוּ לִישׁוּעָה לְמַעְלָה מִדֶּרֶךְ הַטֶּבַע - קְרִיעַת הַיָּם.

וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַלִּים לָנוּ (סוֹטָה ב:; פְּסָחִים קיח.), שֶׁזּוּוּגוֹ שֶׁל אָדָם וּפַרְנָסָתוֹ שֶׁל אָדָם קָשִׁים כְּמוֹ קְרִיעַת־יַם־סוּף, וְ׳זִוּוּגוֹ שֶׁל אָדָם׳ כּוֹלֵל אֶת שְׁלוֹם־בֵּיתוֹ, כִּי ״זִוּוּג״ אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁשָּׁבַר צַלַּחַת וְהִתְאָרֵס, וְזֶהוּ... לֹא! זֶה דָּבָר תָּמִידִי! **״לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ״ הַיְנוּ לַחְתֹּר וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד שֶׁיִּשְׂרוּ הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה בַּבַּיִת, וּלְהַשְׁגִּיחַ שֶׁלֹּא יִהְיוּ שׁוּם מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת בַּבַּיִת!**

וְהִנֵּה, אָכֵן הַדְּבָרִים הַלָּלוּ הֵם בְּגֶדֶר ״קָשִׁים״, אֲבָל אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא הַכֹּל אֶפְשָׁר, וּבַלַּיְלָה הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה הִתְקַיֵּם **״יָצְאוּ מִקְשִׁי לְקַל״** - כָּל הַ״קְּשִׁי״ נִהְיָה ״קַל״, אֵיךְ? **כִּי יֵשׁ ״גִּלּוּי שְׁכִינָה״, וּכְשֶׁיֵּשׁ ״גִּלּוּי שְׁכִינָה״, הַכֹּל מִתְבַּטֵּל! יֵשׁ יְשׁוּעָה! אֵין קְשִׁי! הַיָּם נִבְקָע!**

וּמַהוּ תַּפְקִידוֹ שֶׁל הָאָדָם? מְבַקֵּשׁ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: **״הַשְׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלֵךְ״** - אֲנִי רוֹצֶה לִשְׁמֹעַ אוֹתָךְ! הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לִשְׁמֹעַ קוֹלוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל!

וְזֶהוּ כָּל הַלִּמּוּד שֶׁל שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח, שֶׁהִנֵּה עִם יִשְׂרָאֵל רָאוּ יְשׁוּעָה כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה - יְצִיאַת מִצְרַיִם, זָכוּ לָצֵאת מִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה, וְהָיָה אָז עִנְיָן שֶׁל אִי־שְׁמִיעַת תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כֵּן הֻבִיאָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכָזֶה מַצָּב - כְּדֵי לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹלָם, וְהוּא לְמוּד לְכָל חַיֵּי הָאָדָם: **הָיִיתָ בְּדַחַק, זָכִיתָ לִרְאוֹת יְשׁוּעָה בָּרוּךְ ה׳, וּמַה עַכְשָׁו? תֵּן תּוֹדָה, וּתְבַקֵּשׁ עוֹד! תִּתְפַּלֵּל עַל עוֹד יְשׁוּעָה! אַל תַּפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל - וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת!**

וְהִנֵּה, לְכָל תְּפִלָּה יֵשׁ ׳תָּו מְחִיר׳, כְּלוֹמַר סְכוּם הַתְּפִלּוֹת שֶׁצְּרִיכִין עַד שֶׁמְּקַבְּלִים אֶת הַיְשׁוּעָה, וְכָל הַנִּסָּיוֹן הוּא שֶׁהָאָדָם לֹא יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ מַהוּ סַךְ הַתְּפִלּוֹת שֶׁצְּרִיכִים, אֲבָל הַסֶּמֶ״ךְ־מֵ״ם הוּא מַלְאָךְ, וְהוּא יוֹדֵעַ מַהוּ הַסַּךְ שֶׁל הַתְּפִלּוֹת, וְלָכֵן הוּא מְנַסֶּה לְיַאֵשׁ אֶת הָאָדָם דַּוְקָא קֹדֶם שֶׁזּוֹכֶה לַיְשׁוּעָה, וּמְנַסֶּה לְהָנִיא אוֹתוֹ מִתְּפִלָּה - ״הִנֵּה תִּרְאֶה כַּמָּה הִתְפַּלַּלְתָּ וְלֹא פָּעֲלָתְ, מַה לְּךָ לְהִתְפַּלֵּל עוֹד?״ וְכוּ׳, אֲבָל הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק - **׳אֲנִי אֶת הַתְּפִלָּה לֹא עוֹזֵב!׳.**

כַּמָּה מוֹהֲרָא״שׁ הַקָּדוֹשׁ חָזַר וְאָמַר: ׳אֲנִי הִתְפַּלַּלְתִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה, יוֹם יוֹם, עַל דָּבָר מְסֻיָּם!׳ מוֹהֲרָא״שׁ לֹא הִתְיָאֵשׁ, וּלְבַסּוֹף פָּעַל אֶת הַיְשׁוּעָה...

הַכְּלָל: לְכָל תְּפִלָּה יֵשׁ תָּוִית מְחִיר, מָשָׁל לְאָדָם הַנִּכְנָס עִם 500 שֶׁקֶל לַחֲנוּת מְסֻיֶּמֶת, וְרוֹצֶה לִקְנוֹת דָּבָר שֶׁשָּׁוְיוֹ הוּא 1,000 שֶׁקֶל, הוּא פּוֹנֶה לַמּוֹכֵר וְאוֹמֵר שֶׁרוֹצֶה לִקְנוֹת בְּ־500, מַה יֹּאמַר לוֹ הַמּוֹכֵר? ׳סְלִיחָה, אֲבָל לֹא רָאִיתָ שֶׁכָּתוּב עַל תָּו הַמְּחִיר שֶׁזֶּה שָׁוֶה 1,000? לְךָ לְבֵיתְךָ, תָּבִיא עוֹד 500, וְתִקָּנֶה׳... כֵּן הוּא כִּבְיָכוֹל גַּבֵּי קַבָּלַת יְשׁוּעָה, צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ תְּפִלּוֹת, וּכְשֶׁמַּגִּיעַ אֶל הַסַּךְ הַנִּרְצֶה - זוֹכֶה לִישׁוּעָה, הָעִקָּר שֶׁלֹּא יִתְיָאֵשׁ מִתְּפִלָּה לְעוֹלָם!

זֶה הַלִּמּוּד שֶׁאֲנַחְנוּ לוֹקְחִים מִיּוֹם שְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח - קְרִיעַת הַיָּם, וְיוֹדְעִים שֶׁזֶּה חוֹזֵר וְהוֹלֵךְ בְּכָל דּוֹר וּבְכָל זְמַן, שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם מַצָּבִים שֶׁבּוֹ הוּא עוֹמֵד כְּמוֹ יַם גָּדוֹל וְלֹא רוֹאֶה יְשׁוּעָה - וּבְמֶיְחָד בְּעִנְיְנֵי פַּרְנָסָה, שְׁדּוּכִים וּשְׁלוֹם־בַּיִת, מָה עוֹשִׂים? אוֹחֲזִים בְּאֱמָנוּת אֲבוֹתֵינוּ - זוֹ הַתְּפִלָּה, "וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'", וְעַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָע הַיָּם - זוֹכִים לִמְצֹא אֶת הַזִּוּוּג, וְהִנֵּה מַגִּיעָה יְשׁוּעָה בְּפַרְנָסָה...

רַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר בְּסֵפֶר־הַמִּדּוֹת (אוֹת חִתּוּן, סְעִיף א), שֶׁלְּהַגִּיד אֶת שִׁירַת הַיָּם - סְגֻלָּה לְזִוּוּג, וְאָכֵן זֶה סוֹבֵב עַל כָּל יוֹם וְיוֹם, אֲבָל בְּיוֹתֵר הָעִנְיָן הַזֶּה שַׁיָּךְ עַתָּה, בִּשְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח, שֶׁהוּא הַיּוֹם שֶׁבּוֹ נִקְרָע הַיָּם, כַּמָּה זֶה מְסֻגָּל לְהַגִּיד שִׁירַת הַיָּם בְּכַוָּנָה, וּלְפָעֳלוֹ אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּזַכֶּה לִמְצֹא זִוּוּגוֹ הֶהָגוּן לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם!

וְכָאָמוּר, עִנְיָן שֶׁל "מְצִיאַת הַזִּוּוּג" הוּא תְּמִידִי, וְהוּא עִנְיָן שֶׁל שְׁלוֹם־בַּיִת, כַּמָּה צָרִיךְ הָאָדָם לְשָׁמֹר עַל שְׁלוֹם־בֵּיתוֹ! לִהְיוֹת סַבְלָן בַּבַּיִת! לִהְיוֹת מָלֵא בַּאֲרִיכוּת־אַפַּיִם!

וְזֹאת גַּם־כֵּן מוֹצְאִים אָנוּ בְּתוֹךְ קְרִיעַת הַיָּם, שֶׁכָּתוּב פַּעֲמַיִם "וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה" - פַּעַם כְּתִיב עִם וָא"ו: "וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם" (שְׁמוֹת יד, כב), וּפַעַם בְּלִי וָא"ו - "וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם" (שָׁם יד, כט), וְהַלִּמּוּד הוּא לְעִנְיַן סַבְלָנוּת וּשְׁמִירָה מִכַּעַס, וּכְמוֹ שֶׁמְּגִלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א, סִימָנִים סח, סט), שֶׁצְּרִיכִים לַהֲפֹךְ אֶת ה'חֹמָה' לְ'חוֹמָה', לְהַפְסִיק כְּבָר עִם כָּל הַחֹמָה וְהַכַּעַס, לִהְיוֹת סַבְלָן!

וְזֶה הַסּוֹד דַּוְקָא כְּשֶׁקּוֹרִין אֶת קְרִיעַת־יַם־סוּף, שֶׁעַל־יָדוֹ זוֹכִים לְשָׁלוֹם־בַּיִת, לְלַמֵּד לָאָדָם כַּמָּה יִהְיֶה שָׁמוּר מִכַּעַס, וְיִהְיֶה סַבְלָן גָּדוֹל!

וְעַל־כֵּן זָכוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְ"בִזַּת הַיָּם" שֶׁהָיְתָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִ"בִּזַּת מִצְרַיִם", כִּי בָּרֵעַ שֶׁנִּשְׁמָרִים מִן הַכַּעַס - נִשְׁפַּע שֶׁפַע, וְכַמְּבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ הַנַּ"ל, שֶׁהַכַּעַס מְאַבֵּד אֶת הַפַּרְנָסָה, נִמְצָא־אֵפוֹא, שֶׁאִם הִתְקַיֵּם אֵצֶל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל "וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה" - שֶׁהָפְכוּ אֶת ה'חֹמָה' לְ'חוֹמָה', עַל־יְדֵי־זֶה שַׁפִּיר זָכוּ לְבִזָּה כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה, שֶׁהָיְתָה יוֹתֵר מִבִּזַּת מִצְרַיִם, כִּי בָּרֵעַ שֶׁיֵּשׁ שְׁמִירָה מִכַּעַס - יֵשׁ שֶׁפַע!

וְזוֹהִי הַשְּׁמִירָה וְהַהֲגָנָה הֲכִי גְּדוֹלָה שֶׁל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ הַסּוֹד בְּ"הַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם" - 'מַיִם' זֶה תּוֹרָה (תַּעֲנִית ז.), 'מַיִם' זֶה תְּפִלָּה (אֵיכָה ב, יט), 'מַיִם' זֶה תְּשׁוּבָה - מִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים (יְרוּשַׁלְמִי תַּעֲנִית ב, ז), וְהַמַּיִם הַלָּלוּ הֵם חוֹמָה שׁוֹמֶרֶת וּמְגִנָּה "מִימִינָם" - זוֹ הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא מִצַּד יָמִין, "וּמִשְּׂמֹאלָם" זוֹ הַתְּפִלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לִשְׁמִירָה אֲמִתִּית מִכָּל רַע.

יְזַכֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְכָל הַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁל חֶג הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבְכָל שׁוֹנְאֵינוּ וּמְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ יִקַּיֵּם מַה שֶּׁאוֹמְרִים בַּשִּׁירָה: "תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אָבֶן" - יֵרְדוּ לִמְצוּלוֹת הַיָּם וְיִמָּחוּ לְגַמְרֵי מִן הָעוֹלָם, "תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד" וְגוֹ', וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ שְׁמוּרִים מִכָּל רַע, וְיִשְׁפַּע שֶׁפַע־קֹדֶשׁ בְּכָל הָעִנְיָנִים - מִי שֶׁצָּרִיךְ זִוּוּג, יִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, מִי שֶׁזָּקוּק לְפַרְנָסָה - יִזְכֶּה לְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע, שְׁלוֹם־בַּיִת אֲמִתִּי בְּכָל בָּתֵּי יִשְׂרָאֵל, וּגְאֻלָּה שְׁלֵמָה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

